

UNDERVISNINGS
MINISTERIET
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

**Til
VUC SYD
Bestyrelsen**

Styrelsen for Undervisning og
Kvalitet

Frederiksholms Kanal 25
1220 København K
Tlf. nr.: 33 92 50 00
E-mail: stuk@stukvum.dk
www.stukvum.dk
CVR nr.: 29634750

Påtænkt afgørelse om tilskudsadministration, faglig og pædagogisk kompetence, løn- og ansættelsesforhold, forvaltning af udgifter og sparsommelighed, revision samt tilsyn med VUC Syd

29. januar 2018
Sags nr.: 17/09199

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet har på baggrund af medieomtale besluttet generelt at undersøge forvaltningen af udgifter og dispositioner foretaget af VUC Syd over en årrække.

Styrelsen har af egen drift besluttet også at undersøge en række andre forhold end de forhold, som har været omtalt i medierne, hos VUC Syd. Det drejer sig om bl.a. tilskudsadministration, faglig og pædagogisk kompetence hos lærere, løn- og ansættelsesforhold, og om, hvorvidt institutionens revisor har udført sin revision og rapporteret om resultaterne af denne i overensstemmelse med kravene til god offentlig revisions-skik.

Styrelsen har nu afsluttet sine tilsynsmæssige undersøgelser.

På den baggrund påtænker styrelsen at træffe følgende afgørelse i sagen. Den påtænkte afgørelse omhandler institutionens tilskudsadministration, hf-lærernes faglige og pædagogiske kompetencer, løn- og ansættelsesforhold, institutionens afholdelse af en række udgifter i strid med kravet om passende sparsommelighed og institutionens revision.

Inden styrelsen træffer sin afgørelse i sagen, skal styrelsen anmode om VUC Syds bestyrelses eventuelle bemærkninger til den påtænkte afgørelse senest den 19. februar 2018.

1. Påtænkt afgørelse

Styrelsen vurderer, at VUC Syd i forhold til væsentlige punkter og i alvorlig grad har overtrådt og fortsat overtræder den lovgivning, som gælder for institutionen, og at det er nødvendigt for styrelsen at give bestyrelsen følgende påbud og at træffe nedennævnte afgørelse om tilbagebetaling af tilskud og udpegning af ny revisor, jf. § 43, stk. 2, § 50, stk. 2, og

§ 52 i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Styrelsen meddeler derfor generelt bestyrelsen påbud om senest **tre** uger efter denne afgørelse (selve afgørelsen) at træffe de beslutninger, som for det første er påkrævede for hurtigt og effektivt at iværksætte enhver foranstaltning, som er nødvendig for at sikre, at alle overtrædelser af den lovgivning, som gælder for institutionen, straks bringes til ophør, og som for det andet er nødvendige for at sikre, at institutionen herefter sikkert og fuldt ud ledes og drives i overensstemmelse med den lovgivning, som gælder for institutionen, herunder navnlig grundlæggende bestemmelser i lovgivningen om ytringsfrihed, habilitet, forsvarlig økonomisk forvaltning, herunder revision i overensstemmelse med god offentlig revisions-skik, samt krav til lærernes faglige og pædagogiske kompetencer.

Styrelsen meddeler tillige bestyrelsen påbud om efterfølgende nøje at påse og gennem de eventuelt supplerende beslutninger og tiltag, som måtte være påkrævet, at sikre, at de oven for beskrevne og påkrævede beslutninger faktisk effektueres og opfyldes af institutionen med den virkning, at formålet med styrelsens påbud i denne afgørelse faktisk opfyldes af institutionen.

Styrelsen træffer samtidig afgørelse om følgende specifikke forhold:

Tilskudsadministration:

- VUC Syd pålægges at følge reglerne i AGV-instruksen og tilrettelægge tilskudsadministrationen, så der bliver en sikker sammenhæng mellem skolens administrative praksis og reglerne i AGV-instruksen for opgørelse af tilskudsberettiget aktivitet. Det gælder særligt i forhold til optag af kursister, og om kursisterne er aktive på tæledagen.
- VUC Syd pålægges at udarbejde en beskrivelse af de ajourførte tilskudsadministrative procedurer, der skal sendes til styrelsen senest den [15.] marts 2018.

Faglig og pædagogisk kompetence:

- VUC Syd pålægges i vedlagte skema at oplyse de individuelle undervisningskompetencer med hensyn til faglig og pædagogisk kompetence for institutionens hf-lærere. Oplysningerne i skemaet skal godkendes af bestyrelsen og attesteres af revisor. Skemaet skal herefter sendes til styrelsen senest den [15.] marts 2018.
- VUC Syd pålægges på baggrund af oplysningerne i skemaet at udarbejde en detaljeret genopretningsplan med tidsangivelse for, hvornår de formelle faglige kompetencer hos de af institutionens nuværende hf-lærere, som institutionen fortsat vil have til at varetage hf-undervisning, vil stemme overens med de fag, som den enkelte lærer

skal undervise i. Planen skal tillige for de nævnte lærere indeholde angivelse af, hvornår de enkelte lærere vil opfylde gældende krav til pædagogikum. Hvis institutionen undtagelsesvis har behov for, at en lærer (fortsat) varetager hf-undervisning, før læreren har de nødvendige faglige og pædagogiske kompetencer hertil, skal dette i hvert tilfælde fremgå af planen. Genopretningsplanen skal sendes til styrelsens godkendelse senest den [15.] marts 2018.

Løn- og ansættelsesforhold:

- VUC Syd pålægges skriftlig at meddele de tre personer, der har været omfattet af loyalitetsklausuler i forbindelse med fratrædelsesaftaler, at de er ugyldige, fordi de indebærer en begrænsning af deres yttringsfrihed efter bl.a. § 77 i Grundloven, som institutionen som en del af den offentlige forvaltning ikke lovligt gennem indgåelse af aftale eller på anden måde kan forpligte sine medarbejdere til. Institutionen skal samtidig sende kopi heraf til styrelsen.
- VUC Syd pålægges at gennemgå samtlige lønaftaler for de undervisere, der er omfattet af de i GL-overenskomstens § 8 fast definerede tillæg med henblik på at vurdere, om tillæggene udbetales korrekt, og efterfølgende orientere styrelsen om resultatet af gennemgangen senest den [15.] marts 2018.

Manglende sparsommelighed:

- VUC Syd pålægges at tage skyldige økonomiske hensyn ved institutionens forvaltning af offentlige midler, så de alene kommer skolens formål til gode.
- VUC Syd skal tilbagebetale 1,2 mio. kr. til styrelsen for at have udvist manglende sparsommelighed.

Beløbet er fastsat på baggrund af skolens udgifter afholdt til BMW-leasingaftaler, medarbejder og pædagogiske dage afholdt i udlandet, sponsorater (golfturneringer og Company Day), studieture for ledelsen, indretning af direktørens kontor og indkøb af Apple armbåndsure.

Styrelsen vil modregne beløbet til førstkommande tilskudsudbetaling til institutionen.

Revision:

- Styrelsen pålægger bestyrelsen straks at afsætte den nuværende revisor og udpege en ny revisor med virkning fra og med revisionen af årsregnskabet for 2017.
- VUC Syd pålægges at udarbejde en handlingsplan for opfølgning på evt. bemærkninger og forslag til ændrede procedurer og arbejdsgan-

ge m.v., som den nye revisor måtte anbefale. Handlingsplanen skal godkendes af bestyrelsen og sendes til styrelsen.

VUC Syd pålægges senest tre uger efter denne afgørelse at anmode den nuværende revisor om inden for en frist på højst fire uger at sende bestyrelsen en redegørelse, der kan indgå i en vurdering af om, revisors opgavevaretagelse for institutionen skal indbringes for Revisornævnet. Bestyrelsen skal senest fire uger herefter sende revisors redegørelse til styrelsen sammen med oplysning om, hvorvidt bestyrelsen finder grundlag for at indbringe sagen for Revisornævnet.

Styrelsen kan oplyse, at såfremt bestyrelsen ikke efterlever de nævnte påbud om berigtigelse af nærmere angivne forhold, kan ministeren beslutte, at bestyrelsens opgaver eller dele heraf i en periode varetages af personer, der udpeges af ministeren, eller at bestyrelsen træder tilbage, jf. institutionslovens § 20, stk. 2 og 3.

Styrelsen gør samtidig opmærksom på, at styrelsen ikke ved denne påtænkte har taget stilling til, om der er grundlag for at iværksætte søgsmål i medfør af § 23 i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Styrelsen vil endvidere fortsætte sit tilsyn med institutionen, særligt med henblik på nøje at påse, at institutionen fremover ledes og drives i overensstemmelse med den lovgivning, som gælder for institutionen.

2. Sagens faktiske omstændigheder

VUC Syd har i redegørelser af 15. september, 29. september, 13. oktober, 14. november, 24. november og 11. december 2017 samt den 10. januar og 11. januar 2018 over for styrelsen redegjort for og oplyst om tilskudsadministration, pædagogisk og faglig kompetence, løn og ansættelsesforhold og forvaltning af udgifter.

Endvidere har styrelsen i forbindelse med sine undersøgelser gennemført et tilsynsbesøg på VUC Syd den 21. og 22. september 2017.

Sagens faktiske omstændigheder fremgår af gennemgangen nedenfor, der er struktureret under hovedoverskrifterne: Tilskudsadministration, pædagogisk og faglig kompetence, løn- og ansættelsesforhold, forvaltning af udgifter og sparsommelighed, samt revision.

2.1. Tilskudsadministration

Styrelsen har i forbindelse med sin undersøgelse af VUC Syds tilskudsadministration undersøgt praksis vedrørende opgørelse af den tilskudsberettigede studieaktivitet og kontrol af denne, samt en for styrelsen hidtil ukendt samarbejdsaftale med HF & VUC Fyn.

A. Opgørelse af studieaktivitet

VUC Syd benytter en tjekliste i relation til tilskudsadministrationen, der er opbygget, så den understøtter AGV-instruksens afsnit om generelle regler for aktivitetsopgørelse. I forhold til optagelse af kursister fremgår følgende af tjeklistens pkt. 5: ”Finder ud af i samarbejde med kursisten, hvilke fag og niveauer, kursisten skal have.”

Det er vejleder og studieseekretær, der på tæledagen følger op på, om kursisterne er aktive (studieaktivitet). Lederen af studieadministrationen gennemfører en række kontroller i LUDUS og MitVUC, og beslutter på grundlag heraf, om den enkelte elev er aktiv på tæledagen.

B. Kontrol af statstilskud

I henhold til regnskabsinstruksen for perioden 2013-2017 varetages opgaven med godkendelse og kontrol af modtagne tilskud, herunder kontrol med tilskudsopgørelser, af vicedirektøren med ansvar for økonomi og teknik.

C. Samarbejdsaftale med HF & VUC Fyn

Der er i 2009 indgået samarbejdsaftale mellem VUC Syd (daværende VUC Sønderjylland) og HF & VUC Fyn om udbud af fjernundervisning inden for de uddannelser, som de to institutioner har udbudsgodkendelser til. Aftalen angiver bl.a. betingelser for samarbejdet i forhold til afregning af tilskud mellem institutionerne.

Aftalen var gældende for perioden 1. august 2009 til 1. august 2011 og var uopsigelig. Aftalen er i praksis fortsat uændret som beskrevet i aftalen gældende til 2011, til samarbejdet formelt ophørte med udgangen af juli måned 2017. Der er siden aftalen blev indgået, og til den ophørte, overført 248 mio. kr. fra VUC Syd til HF & VUC Fyn for fjernundervisningsaktivitet gennemført af HF & VUC Fyn.

HF & VUC Fyns procedure for registrering af elever har ikke været forelagt VUC Syd, men VUC Syds revisor har udtaget stikprøver af fjernundervisningsaktivitet gennemført af HF & VUC Fyn. I de tilfælde, hvor revisionen havde spørgsmål til stikprøver vedrørende aktivitet gennemført af VUC & HF Fyn, har VUC Syd indhentet den fornødne dokumentation til brug for revisor.

2.2. Faglig og pædagogisk kompetence

Styrelsen har i forbindelse med sine undersøgelser af faglig og pædagogisk kompetence undersøgt hf-lærerne faglige kompetence, og om de har pædagogikum.

A. Undervisningskompetence

Styrelsens gennemgang af hf-lærernes faglige og pædagogiske kompetencer omfattede den enkelte lærers ansættelsesgrundlag, lønmæssige indplacering, faglige kvalifikationer og evt. uddannelsesplaner.

2.3. Løn- og ansættelsesforhold

Styrelsen har i sin undersøgelse af VUC Syds forvaltning af løn og ansættelsesforhold inddraget oplysninger om procedure for ansættelse af direktionens og bestyrelsesformandens nære familiemedlemmer. Herudover har styrelsen gennemgået lønforhold vedrørende direktørens resultatlønskontrakt, undervisernes overenskomstbestemte tillæg og fratrædelsesaftaler indgået efter den 1. januar 2014.

A. Ansættelse af direktørens søn

VUC Syds direktion besluttede i 2015 i forbindelse med opstart af en ny projektorganiseret hf-linje – Flow Factory – at tilknytte en projektleder til dette initiativ.

Direktørens søn søgte på lige vilkår med tre andre interne ansøgere stillingen. Alle fire ansøgere blev indkaldt til samtale, der blev gennemført af vicedirektør og udviklingsleder, som også udgjorde ansættelsesudvalget.

Ansættelsesudvalget besluttede på baggrund af samtalerne, at direktørens søn og en af de øvrige ansøgere skulle tilbydes stillingen som projektleder, men som en stilling fordelt ligeligt mellem de to ansøgere.

B. Ansættelse af vicedirektørens datter

Ved et eksternt stillingsopslag i 2013 søgte VUC Syd et antal lærere til såkaldt ”matrikel” avu-undervisning i afdelingerne Aabenraa, Haderslev og til fjernundervisning.

Der blev indkaldt 16 ansøgere til samtale. Direktøren besluttede alene, at vicedirektørens datter skulle indkaldes til samtale. Direktøren og vicedirektøren deltog i samtalerne med undtagelse af den samtale, hvor vicedirektørens datter deltog. Ved denne samtale deltog vicedirektøren ikke. Endvidere deltog en tillidsrepræsentant i samtalerne.

Ansættelsesudvalget, ekskl. vicedirektøren, besluttede på baggrund af samtalerne, at vicedirektørens datter sammen med syv øvrige ansøgere skulle tilbydes ansættelse.

C. Ansættelse af bestyrelsesformandens hustru

Ved et eksternt stillingsopslag ultimo 2009 søgte VUC Syd tre kontorasistentter til to halvtidsstillinger i Gram og Tønder og en fuldtidsstilling til hovedsædet i Haderslev.

Der blev indkaldt seks ansøgere til samtale, herunder bestyrelsesformandens hustru. Direktøren, administrations- og økonomichefen samt en tillidsrepræsentant deltog i samtalerne.

Ansættelsesudvalget besluttede, at bestyrelsesformandens hustru sammen med en af de øvrige ansøgere skulle tilbydes ansættelse, og bestyrelsesformandens hustru blev tilbudt to halvtidsstillinger i VUC Syds afdelinger i Gram og Tønder.

D. Direktørens resultatkontrakt

VUC Syd har indgået resultatkontrakter med daværende direktør. Resultatkontrakten vedrørende skoleåret 2014/2015 indeholdt et delmål om, at der skulle gennemføres en medarbejdertilfredshedsundersøgelse i foråret 2015, der på signifikante områder skulle være forbedret i forhold til den sidste medarbejdertilfredshedsundersøgelse, der blev gennemført i 2013.

Bestyrelsen har i sin evaluering af delmålet bemærket, at der i foråret 2015 gennemført en medarbejdertilfredshedsundersøgelse. Bestyrelsen bemærker herefter følgende: ”Undersøgelsen viser, at medarbejdertilfredsheden ved VUC Syd ligger på et middel niveau, og at der ikke er sket væsentlige forbedringer sammenlignet med den sidste undersøgelse i 2013. Det fremgår dog også af resultatet, at der inden for en række områder er en relativ høj medarbejdertilfredshed, og at der er behov for en differentieret indsats inden for organisationen i forhold til arbejdet med medarbejdertilfredsheden.”

Medarbejdertilfredsundersøgelsen indgår som et ud af ni mål i resultatkontraktens basisramme for 2015.

Bestyrelsen besluttede, at basisrammen for direktørens resultatlønsudmåling skulle udmøntes med 100 pct.

E. Løn og tillæg i henhold til GL-overenskomsten

Styrelsen har gennemgået løn- og ansættelsesgrundlaget for en betydelig andel af hf-lærerne ansat ved VUC Syd. Gennemgangen har bl.a. vist, at lærerne lønmæssigt indplaceres i henhold til GL-overenskomstens basisløntrin samt tildeles det overenskomstbestemte adjunkt/lektor-tillæg. Styrelsens gennemgang af hf-lærernes lønaftaler har vist, at lønaftalerne ikke indeholder eller henviser til det overenskomstbestemte tillæg, som findes i § 8 i GL-overenskomsten.

F. Fratrædelsesaftaler

Styrelsen har gennemgået otte fratrædelsesaftaler, som VUC Syd har indgået i perioden efter den 1. januar 2014.

2.4. Forvaltning af udgifter og sparsommelighed

Styrelsen har i sin undersøgelse af VUC Syds forvaltning af udgifter gennemgået forretningsorden, regnskabsinstruks med tilhørende bilag og konteringspraksis med henblik på at vurdere de nedskrevne procedurer for VUC Syds forvaltning af statslige midler.

Styrelsen har endvidere for at vurdere institutionens sparsommelighed i dens dispositioner udbedt sig og modtaget VUC Syds redegørelse for en række udgiftsdisponeringer, der vedrører leasingaftaler, sponsorater, udbud og byggeri, studieture for bestyrelsen og direktionen, medarbejder og pædagogiske dage afholdt i udlandet, konferencer og netværksmøder i London, kunstnerisk udsmykning og opkøb af kunst, indretning af direktørens kontor og indkøb af Apple-armbåndsure.

A. Forretningsorden

I henhold til bestyrelsens forretningsorden, pkt. 4, mødes bestyrelsen fire gange årligt. Skolens leder (direktør) er i forbindelse med møderne ansvarlig for forelæggelse af bl.a. likviditets- og budgetopfølgninger i form af kvartalsrapporter.

B. Regnskabsinstruks 2013

I henhold til skolens regnskabsinstruks pr. marts 2013, som har været gældende frem til februar 2017, har direktøren en generel bemyndigelse til at disponere med bindende virkning for institutionen. Direktøren har givet en disponerings- og attestationsbemyndigelse til vicedirektørerne for henholdsvis økonomi og teknik, uddannelsesstyring og profilarbejde og udvikling. Der er ifølge regnskabsinstruksen og tilhørende bilag til regnskabsinstruksen ikke fastsat beløbsgrænser i forhold til godkendelse af udgifter.

Disponerings- og attestationsbemyndigelsen giver den enkelte vicedirektør mulighed for at disponere inden for eget fagområde, og inden for den af direktøren til enhver tid konkrete udmeldte ramme til øvrig drift på det enkelte fagområde.

Indgåelse af aftaler om køb af varer, materiel, tjenesteydelser og værdipapirer, der medfører eller kan medføre udgifter for institutionen, foretages af direktøren eller af en bemyndiget vicedirektør.

Tilsagn om tjenesterejser kan gives af direktøren eller den bemyndigede vicedirektør. Det er kassereren, som efterfølgende gennemgår rejsebilag i forhold til overholdelse af gældende retningslinjer og direktørens eller vicedirektørens tilsagn.

I forhold til kørselsafregning, udlæg etc. skal direktørens bilag godkendes af vicedirektøren for økonomi og administration.

I bilag 10 til regnskabsinstruksen fremgår det, at direktøren har alene-fuldmagt til samtlige af VUC Syds konti.

C. Regnskabsinstruks 2017

I regnskabsinstruksen for marts 2017 er der under disponering tilføjet en henvisning til bilag 13, hvor det af regnskabsinstruksen fremgår, hvem der er disponeringsberettigede inden for de forskellige områder med angivelse af beløbsgrænser. I bilag 13 er der imidlertid en beløbsgrænse på 0 kr., og for ”undervisning”, er det ikke angivet, hvem der kan godkende bilagene.

VUC Syd har oplyst, at fuldmagtsforholdene er ændret den 25. september 2017, hvorfor direktøren frem til denne dato fortsat havde alene-fuldmagt til alle skolens bankkonti.

D. Fejlkonteringer i forbindelse med håndtering af fakturaer

Rigsrevisionen afgav i februar 2016 beretning om VUC’ernes administrations- og lønudgifter. Rigsrevisionen konstaterede i forbindelse med sin undersøgelse, at VUC Syds konteringspraksis ikke i alle tilfælde var i overensstemmelse med statens kontoplan, som institutionerne er forpligtet til at anvende.

VUC Syd tog i sit høringssvar til Rigsrevisionen kritikken til efterretning og iværksatte efterfølgende procedurer, som skulle styrke de interne kontroller, herunder bl.a. sikre, at formålet altid tydeligt fremgik af bilagene, og at reglerne i statens kontoplan blev fulgt.

Endvidere blev der med virkning fra august 2016 oprettet en stilling som controller i den centrale administration ved VUC Syd. Controllerfunktionen skulle også medvirke til at sikre, at der skete en løbende ajourføring af regnskabsinstruksen.

E. Leasingaftaler

VUC Syd har indgået leasingaftale om i alt 14 tjenestebiler, heraf seks BMW I3 Rex og otte Opel Corsa 1,3 CDTI.

Bilerne er leaset for en periode på henholdsvis to og tre år.

BMW-leasingaftalerne er ifølge VUC Syd begrundet med et ønske om at tage ansvar for miljøet og anvende bilerne som reklamesøjle.

F. Sponsorater

VUC Syds bestyrelse har i forbindelse med godkendelsen af de årlige budgetter givet direktøren mandat til at indgå aftaler om markedsføring for 1-2 mio. kr.

En del af mandatet til at indgå aftaler om markedsføring blev anvendt til at indgå aftaler om sponsorater med lokale sportsklubber. Der er blandt andet indgået aftaler med fem lokale sportsklubber, herunder Haderslev Golfklub.

Betalingen for disse sponsorater udgjorde i 2016 ca. 550.000 kr. og i 2017 ca. 250.000 kr.

I tilknytning til sponsoratet med Haderslev Golfklub har VUC Syd betalt ca. 25.000 kr. til forplejning og drikkevarer til de gæster fra erhvervslivet og ledere fra VUC Syd, der spiller golf på en årlig ”Company Day”.

VUC Syd har oplyst, at evt. mulighed for modydelse, som fremgår af sponsoraftalerne - adgang til arrangementer m.v. – ikke benyttes.

G. Udbud og byggeri

VUC Syd overtog i 2010 bygninger fra staten og igangsatte et større bygningsinvesteringsprogram. I perioden fra 2010 og frem er der gennemført anlægsinvesteringer i størrelsesordenen 500 mio. kr., inklusiv køb af ejendomme fra staten.

Bestyrelsen besluttede på et møde den 30. marts 2015 at igangsætte etape 2 af byggeriet i Aabenraa og afsatte 45 mio. kr. i anlægssum til formålet. VUC Syd har i notat af 27. november 2015 udarbejdet oversigt over tilbudssummer afgivet af firmaer i forbindelse med udbud af byggeri.

På et møde i bestyrelsen den 30. november 2015 blev resultatet af licitationen forelagt med en indstilling af 27. november 2015 fra direktøren om, at byggeopgaven skulle tildeles entreprenørfirmaet Bo Michelsen A/S, som havde afgivet det billigste tilbud. Direktørens indstilling blev fulgt af bestyrelsen.

Foruden etape 2 byggeriet har Bo Michelsen A/S opført byggeriet i Haderslev, der huser Flow Factory, hvor bl.a. hf-undervisningen gennemføres.

Det fremgår af VUC Syds redegørelse, at direktøren i januar 2016 indledte et privat forretningssamarbejde med direktør og ejer af firmaet Bo Michelsen A/S.

Forud herfor rettede direktionen henvendelse til VUC Syds advokat for at få en vurdering af dette forretningssamarbejde. Skolen modtog den 17. december 2015 advokatens vurdering heraf. Styrelsen har som led i sine undersøgelser af VUC Syd fået tilsendt denne vurdering.

For at undgå habilitetsproblemer anbefaler advokaten i sit notat, at direktøren fremover ikke deltager i skolens beslutninger om eventuelt yderligere samarbejde mellem VUC Syd og Bo Michelsen A/S.

Den 17. december 2015 videresendte vicedirektøren advokatens vurdering og anbefalinger til direktøren, og oplyste, at ”Jeg havde som aftalt bedt vores advokat om en vurdering af dels vores tilrettelæggelse af fremtidig procedure for godkendelse af eventuelle ekstraarbejder i forbindelse med byggeprojekter, hvor Bo Michelsen har entreprisen, og dels eventuelle andre juridiske opmærksomhedspunkter i forbindelse hermed.”

Det fremgår af en e-mail af samme dag fra direktøren til vicedirektøren, at direktøren samme dag besluttede, at der skulle udarbejdes et notat til bestyrelsen på VUC Syd, der orienterede om de forretnings Samarbejdet mellem direktøren og Bo Michelsen A/S. Endvidere fremgår det af e-mailen, at ”Jeg orienterer HP, når vi har det klart.” Bestyrelsesformanden har initialerne HP.

Den 5. januar 2016 fremsendte vicedirektøren sit forslag til et notat (”Notat vedrørende fremtidig procedurer for godkendelse af krav om honorering af ekstraarbejder fremsat af Bo Michelsen A/S”) til direktøren for VUC Syd.

Der foreligger ikke oplysninger i sagen om, at direktøren eller andre på noget tidspunkt oplyste bestyrelsesformanden eller bestyrelsen om samarbejdet mellem VUC Syds direktør og Bo Michelsen A/S.

H. Medarbejder og pædagogiske dage afholdt i udlandet

VUC Syd blev etableret på baggrund af en fusion mellem otte institutioner i 2000 og har i dag afdelinger i Sønderborg, Tønder, Gram og hovedsæde i Haderslev.

Bestyrelsen for VUC Syd har på den baggrund vurderet, at sammenhængskraften på skolen kunne understøttes ved jævnligt at afholde medarbejder- og/eller pædagogiske dage for de ansatte.

Medarbejder- og/eller pædagogiske dage har været afholdt i ulige år med en dag i januar og august og i lige år med en dag i januar og to-tre dage i august. Arrangementerne har været afholdt i undervisningsfrie perioder.

Der har været afholdt medarbejder- og pædagogiske dage i Slesvig Holsten (2002 og 2006), Rømø (2004), Wien (2010 – fire dage), Hamborg (2012 – tre dage) og Berlin (2014 – tre dage). Begrundelsen for at afholde arrangementerne i udlandet har været af økonomisk karakter.

Ved arrangementerne afholdt i Wien, Hamborg og Berlin var prisen pr. dag pr. medarbejder henholdsvis 2.800 kr., 3.500 kr. og 2.714 kr.

Arrangementerne har været planlagt med ”tid på egen hånd”. I Wien var hele lørdag og søndag til kl. 11 programsat som egen tid. I Hamborg var søndag til kl. 14 afsat til egen tid, og i Berlin var lørdag til kl. 14 afsat til egen tid.

Endelig er der blevet anvendt beløb til ”fri bar” og underholdning i forbindelse med arrangementerne (eksempelvis er der blevet hentet underholdning fra Danmark).

I. Studieture for bestyrelsen og direktionen

VUC Syds bestyrelse har prioriteret og besluttet at gennemføre en studietur pr. valgperiode (fireårige valgperioder), og bestyrelsen har været på studietur i 2007, 2010 og 2014. Studieturene gik til Berlin, Chicago og Californien og havde særligt fokus på henholdsvis virksomhedsforlagt undervisning, moderne skolebyggeri og digitalisering.

Endvidere har direktionen været på en studietur til Australien i 2012. Fokus for denne tur var bl.a. fjernundervisning.

Bestyrelsesturen til Berlin den 13. til 15. maj 2007 var programsat med uddannelsesrelaterede emner i tre timer den 14. maj og 4,5 time den 15. maj.

På bestyrelsesturen til Chicago fra den 14. til 21. februar 2010 var der programsat uddannelsesrelaterede emner på hele turen.

På bestyrelsesturen til Californien den 8. til 15. november 2014 var der tilrettelagt program med uddannelsesrelaterede emner på det meste af turen med undtagelse af den 11. november, hvor tiden blev anvendt til besøg i en nationalpark.

Bestyrelsesturen til Californien havde 15 deltagere (ni fra bestyrelsen og seks fra ledelsen). Flyturen foregik på økonomiklasse, og overnatningen fandt sted på standardhoteller i passende afstand til skoler og virksomheder, der skulle besøges. I enkelte tilfælde var det ikke muligt at få overnatning på hotel inden for rammerne af hoteldispositionsbeløbet, og ved en administrativ fejl blev der ikke foretaget korrekt måltidsfradrag for aftensmad i time-dagpenge.

Direktionsturen til Australien den 11. til 24. oktober 2012 var tilrettelagt med tid ”på egen hånd” den 14., 20. og 21. oktober. Der var på direktionsturen heller ikke fastlagt nogen aktiviteter den 16. oktober om eftermiddagen.

J. Konference og netværksmøder i London

VUC Syd har siden 2012 deltaget i en årlig konference om digital undervisning, som foregår i London. Konferencen er for skolefolk fra hele

Europa, hvor der bliver holdt foredrag, og vist eksempler på, hvordan moderne teknologi kan anvendes i undervisningen. En del af konferencen foregår i Apples hovedkvarter i London, og VUC Syd får med deltageles i konferencen også mulighed for at mødes med ansatte fra Apple.

K. Kunstnerisk udsmykning og opkøb af kunst

VUC Syd har i perioden fra 2010 gennemført betydelige anlægsinvesteringer. Der er i den forbindelse blevet afsat og anvendt midler til kunstnerisk udsmykning ved nybyggeri, ombygning eller tilbygning, jf. oversigten (angivet i mio. kr.).

2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	I alt
0,3	0,3	1,8	1,0	1,0	0,5	1,5	6,4

Beløbene fra oversigten fremgår af de årlige budgetoplæg forelagt og godkendt af bestyrelsen for VUC Syd.

Bestyrelsen har i forbindelse med sine årlige godkendelser af budgetoplæg givet mandat til direktøren om udmøntning af midlerne afsat til kunstkøb.

Bestyrelsen har kun været direkte involveret i og godkendt anskaffelsen af én kunstgenstand (til afdelingen i Haderslev). Beslutningen blev truffet på et bestyrelsesmøde i december 2013.

Der er i den pågældende periode anvendt i alt 7,8 mio. kr. til kunstnerisk udsmykning og indkøbt kunst.

Dette udgør en samlet budgetoverskridelse på 1,4 mio. kr., og der foreligger ikke oplysninger om, at dette forhold har været drøftet eller taget op i forbindelse med budgetopfølgning eller lignende af hverken direktion eller bestyrelse.

Endvidere konstaterede styrelsen i forbindelse med sit tilsynsbesøg den 21. og 22. september 2017, at institutionen ikke havde en ajourført og opdateret kunstliste.

L. Indretning af direktørens kontor

Beslutning om indkøb af tremalerier, inventar samt av-udstyr til direktørkontoret er alene truffet af direktøren. Der er eksempelvis indkøbt et TV til 87.488 kr., daybed til 82.712 kr. og tre malerier til kontoret for i alt 208.450 kr.

Foruden 433.532 kr. anvendt til indretning af kontoret skal lægges udgifter til kontorstol og reolmoduler, der er indkøbt som en del af et større inventarudbud i forbindelse med køb af inventar til VUC Syd, og derfor ikke prissat særskilt.

VUC Syd har oplyst, at kontoret udover at være direktørkontor har været ”det mest anvendte kontor på VUC Syd – det gælder både i forhold til interne møder, og til møder med ekstern deltagelse. Den øvrige ledelse har efter aftale med direktøren også haft mulighed for at afholde møder på kontoret.”

Styrelsen fik i forbindelse med tilsynsbesøget oplyst, at direktørens kontor ikke kan bookes som øvrige mødelokaler på institutionen, og at der ikke foreligger dokumentation eller andet, der viser lokalets faktiske anvendelse til møder med intern eller ekstern deltagelse. Kontoret er ikke indrettet til møder med mere end 5-8 personer.

M. Indkøb af Apple-armbåndsure

Direktøren traf i september 2015 beslutning om indkøb af Apple-armbåndsure med henblik på at øge tilgængeligheden og sikre hurtigere opfølgning på beskeder m.v. fra ledelsesgruppen. 12 Apple-ure blev på den baggrund indkøbt og uddelt til ledelsesgruppen efter de samme retningslinjer, som gælder for køb og anvendelse af it-udstyr.

2.5. Revision

Styrelsen har som led i sin undersøgelse af VUC Syds tilskudsadministration, faglig og pædagogisk kompetence, løn- og ansættelsesforhold samt forvaltning af udgifter også foretaget en undersøgelse af den revision, der er foretaget på VUC Syd.

Det skyldes, at styrelsens økonomiske tilsyn med de statsfinansierede selvejende institutioner i vidt omfang baserer sig på afrapporteringer og tilskudserklæringer fra institutionernes revisorer. Revisorerne udfører således et decentralt tilsyn.

Revisors rapportering udgør i samspil med VUC Syd rapportering i årsrapporten i stor udstrækning grundlaget for, at styrelsen som led i sit tilsyn kan vurdere, om der er behov for opfølgning. VUC syd har i perioden 2013 til 2016 benyttet Ernst & Young som uafhængig revisor. Styrelsen kan konstatere, at alle revisors afgivne erklæringer på såvel årsregnskaber som kvartalsvise aktivitetsindberetninger i perioden er uden forbehold eller supplerende oplysninger.

Styrelsen kan desuden konstatere, at revisor i perioden i forbindelse med sin revision af de gennemgåede revisionsområder ikke har fundet anledning til at afgive kritiske bemærkninger i VUC Syds revisionsprotokol.

3. Retsgrundlag

Der er følgende regler i love og bekendtgørelser m.v., som er relevante for styrelsens tilsyn i denne sag:

3.1. Grundloven

Grundlovens § 77 fastslår, at enhver er berettiget til på tryk, i skrift og tale at offentliggøre sine tanker, dog under ansvar for domstolene.

Offentligt ansatte, herunder ansatte på et voksenuddannelsescenter, som ifølge lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., er en del af den offentlige forvaltning, jf. nedenfor, er ligesom alle andre borgere beskyttet af bl.a. grundlovens bestemmelse om ytringsfrihed.

De kan derfor på egne vegne deltage i den offentlige debat og fremføre personlige meninger også om emner, der vedrører deres arbejdsområde. Dette gælder også tidligere offentligt ansatte, herunder personer, som er fratrådt deres offentlige ansættelse efter en gensidigt indgået aftale med deres offentlige arbejdsgiver herom.

Den udstrakte ytringsfrihed betyder, at offentligt ansatte som udgangspunkt ikke kan afskediges, degraderes eller på anden måde mødes med negative konsekvenser på jobbet på grund af deres ytringer. Dette gælder også tidligere ansatte, som ikke kan mødes med negative konsekvenser i forhold til f.eks. en indgået fratrædelsesaftale, på grund af deres ytringer, inkl. ytringer, som fremsættes efter fratrædelsen.

Beskyttelsen omfatter som udgangspunkt alle former for ytringer. Det vil sige alt fra faglige beskrivelser og synspunkter til politiske holdninger. Det gælder, uanset om ytringerne er fremsat i tekst, tale eller billeder og i forbindelse med taler, møder, interviews, læserbreve, debatindlæg, indlæg på de sociale medier, kunstneriske udtryksformer osv.

Beskyttelsen indebærer også, at offentlige myndigheder ikke må fastsætte regler om, at der forud for en offentliggørelse af ytringer skal indhentes tilladelse fra den myndighed, man er ansat i. Der må heller ikke lægges andre hindringer - såsom vilkår i en aftale, som indgås med den ansatte - i vejen for ytringernes offentliggørelse. Offentligt ansatte er dog - ligesom alle andre borgere - underlagt visse begrænsninger i deres ytringsfrihed.

Der henvises nærmere herom til Justitsministeriets vejledning af 14. september 2006 om offentligt ansattes ytringsfrihed og til publikationen ”God adfærd i det offentlige”, som Moderniseringsstyrelsen, KL og Danske Regioner i fællesskab har offentliggjort i december 2017. Vejledningen er offentligt tilgængelig på Justitsministeriets hjemmeside. Publikationen er offentligt tilgængelig på bl.a. Moderniseringsstyrelsens hjemmeside.

3.2. Forvaltningsloven

Det forhold, at VUC Syd efter lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. nedenfor, er en del af den offentlige forvaltning, betyder, at institutionen er omfattet af bl.a. forvaltningsloven.

Forvaltningsloven indeholder bl.a. følgende bestemmelser om inhabilitet:

”§ 3. Den, der virker inden for den offentlige forvaltning, er inhabil i forhold til en bestemt sag, hvis

- 1) vedkommende selv har en særlig personlig eller økonomisk interesse i sagens udfald eller er eller tidligere i samme sag har været repræsentant for nogen, der har en sådan interesse,
- 2) vedkommendes ægtefælle, beslægtede eller besvogrede i op- eller nedstigende linie eller i sidelinien så nær som søskendebørn eller andre nærstående har en særlig personlig eller økonomisk interesse i sagens udfald eller er repræsentant for nogen, der har en sådan interesse,
- 3) vedkommende deltager i ledelsen af eller i øvrigt har en nær tilknytning til et selskab, en forening eller en anden privat juridisk person, der har en særlig interesse i sagens udfald,
- 4) ..., eller
- 5) der i øvrigt foreligger omstændigheder, som er egnede til at vække tvivl om vedkommendes upartiskhed.

Stk. 2. Inhabilitet foreligger dog ikke, hvis der som følge af interessens karakter eller styrke, sagens karakter eller den pågældendes funktioner i forbindelse med sagsbehandlingen ikke kan antages at være fare for, at afgørelsen i sagen vil kunne blive påvirket af uvedkommende hensyn.

Stk. 3. Den, der er inhabil i forhold til en sag, må ikke træffe afgørelse, deltage i afgørelsen eller i øvrigt medvirke ved behandlingen af den pågældende sag.

§ 4. Bestemmelserne i § 3 gælder ikke, hvis det ville være umuligt eller forbundet med væsentlige vanskeligheder eller betænkelighed at lade en anden træde i den pågældendes sted under sagens behandling.

Stk. 2. For medlemmer af en kollegial forvaltningsmyndighed gælder bestemmelserne i § 3, selv om en stedfortræder ikke kan indkaldes. Bestemmelsen gælder dog ikke, hvis myndigheden ville miste sin beslutningsdygtighed eller det af hensyn til myndighedens sammensætning ville give anledning til væsentlig betænkelighed, dersom medlemmet ikke kunne deltage i sagens behandling, og behandlingen ikke kan udsættes uden væsentlig skade for offentlige eller private interesser.

Stk. 3. ...

...

§ 6. Den, der er bekendt med, at der for den pågældendes vedkommende foreligger forhold, som er nævnt i § 3, stk. 1, skal snarest underrette sin foresatte inden for myndigheden herom, medmindre det er åbenbart, at forholdet er uden betydning. For så vidt angår medlemmer af en kollegial forvaltningsmyndighed gives underretningen til myndigheden.

Stk. 2. Spørgsmålet om, hvorvidt en person er inhabil, afgøres af den i stk. 1 nævnte myndighed.

Stk. 3. Vedkommende må ikke selv deltage i behandlingen og afgørelsen af spørgsmålet om inhabilitet, jfr. dog § 4, stk. 1 og 2. Dette gælder dog ikke på områder, hvor andet er fastsat i henhold til lov.”

3.3. Lov om revision af statens regnskaber m.m.

Lovens § 3, 2. pkt. fastsætter, at der ved revisionen foretages en vurdering af, hvorvidt der er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltning-

gen af de midler og driften af de virksomheder, der er omfattet af regnskabet.

Bestemmelsen indebærer, at statslige institutioner som bl.a. VUC Syd, uanset at VUC Syd er en selvejende institution, skal udvise sparsommelighed i deres forvaltning af deres midler.

3.4. Lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almene voksenuddannelser m.v.

VUC Syd er omfattet af lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almene voksenuddannelser m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1143 af 23. oktober 2017.

Loven indeholder blandt andet følgende bestemmelser:

”§ 1. ...

Stk. 5. Institutionerne er selvejende institutioner inden for den offentlige forvaltning.

...

§ 16. Institutionen ledes af en bestyrelse.

...

§ 18. Bestyrelsen har den overordnede ledelse af institutionen. Bestyrelsen fastsætter en forretningsorden for sit virke.

§ 19. ...

Stk. 2. Bestyrelsen kan fastsætte retningslinjer for lederens virksomhed og kan bemyndige lederen til i et nærmere bestemt omfang at udøve beføjelser, der er tillagt bestyrelsen.

...

§ 20. Bestyrelsen er over for undervisningsministeren ansvarlig for institutionens drift, herunder for forvaltningen af de statslige tilskud.

...

§ 21. Bestyrelsen skal forvalte institutionens midler, så de bliver til størst mulig gavn for institutionens formål.

...

§ 23. Beslutning om at anlægge retssag mod bestyrelsesmedlemmer, ledere, revisorer eller andre i anledning af tab påført institutionen kan træffes af bestyrelsen eller af undervisningsministeren.

§ 24. Institutionens leder har den daglige ledelse af institutionens og er ansvarlig for institutionens virksomhed over for institutionens bestyrelse.

Stk. 2. Institutionens leder påser,

...

3) at det af bestyrelsens godkendte budget overholdes, og

4) at institutionens virksomhed i øvrigt er i overensstemmelse med bestyrelsens beslutninger og retningslinjer.

...

§ 29. En institution, der er omfattet af loven, skal i sit virke som selvejende institution være uafhængig, og institutionens midler må alene komme institutionens formål til gode.

§ 30. Undervisningsministeren yder ... taxametertilskud, der ydes ud fra den enkelte institutions antal årselever, ...

Stk. 2. Undervisningsministeren yder taxametertilskud til dækning af de direkte undervisningsudgifter fraregnet indtægter ved deltagerbetaling. Tilskuddet ydes ud fra den enkelte institutions antal årselever, ...

Stk. 3. Undervisningsministeren yder taxametertilskud til dækning af institutionernes lokalforsyningsudgifter på grundlag af den enkelte institutions antal årselever, ...

...

Stk. 11. Undervisningsministeren fastsætter regler om tilskud efter stk. 1-3, ..., herunder om aktivitetsindberetninger og udbetaling af tilskud, opgørelse af årselever efter stk. 1-6 ... og om tilbagebetaling og kontrol af udbetalte tilskud.

...

§ 37. Inden for deres formål disponerer institutionerne frit over de samlede statslige tilskud efter §§ 30, ... og over øvrige indtægter under et, ... Det er en betingelse, at institutionerne opfylder de bestemmelser, der gælder for de enkelte uddannelser og formål, og gennemfører den uddannelsesaktivitet, kostafdelingsaktivitet eller anden aktivitet, som tilskuddene er betinget af. Institutionerne kan opspare tilskud til anvendelse i følgende finansår til institutions- og undervisningsformål.

...

§ 39. Undervisningsministeren kan efter forhandling med finansministeren fastsætte regler om tilskud til de statslige selvejende institutioners virksomhed efter § 30, stk. 1-3 og 5-9, om institutionernes budget- og bevillingsmæssige forhold og om udbetaling af tilskud til institutionerne. ...

§ 40. Institutionen skal følge de af ministeren for offentlig innovation fastsatte eller aftalte bestemmelser om løn- og ansættelsesvilkår, herunder om pensionsforhold, for det personale, der er ansat ved institutionen.

...

§ 42. ...

Stk. 3. Institutionernes regnskaber revideres af rigsrevisor i henhold til § 2, stk. 1, i lov om revisionen af statens regnskaber m.m. Endvidere udpeger bestyrelsen for institutionen en intern revisor, som skal være statsautoriseret eller registreret revisor, til at udføre revision i henhold til regler, der fastsættes af undervisningsministeren efter forhandling med rigsrevisor. ...

...

Stk. 5. Regnskaberne opstilles efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren. Institutionens regnskabsføring skal være i overensstemmelse med regler fastsat af undervisningsministeren. Undervisningsministeren fastsætter regler om den interne revisors kontrol af institutionens oplysninger til brug ved beregning af statstilskud.

§ 43. ...

Stk. 2. Opfylder revisor ikke på tilfredsstillende måde kravene til revision i henhold til denne lov eller regler fastsat i medfør heraf, eller tilsidesætter revisor i øvrigt sine pligter som revisor, kan undervisningsministeren pålægge bestyrelsen inden for en nærmere angiven frist at udpege en anden revisor.

...

§ 50. Undervisningsministeren fører tilsyn med institutionerne.

Stk. 2. Finder undervisningsministeren, at en institutions virksomhed ikke er i overensstemmelse med denne lov eller de regler eller aftaler, der er fastsat eller indgået i henhold til loven, kan ministeren udstede påbud til institutionen om at ændre den pågældende virksomhed.

§ 51. Hvis det af revisionsprotokollen for en institution fremgår, at der er sket lovovertrædelser, eller der konstateres forhold, der strider mod god forvaltningsskik, i forbindelse med forvaltningen af institutionens midler, skal undervisningsministeren snarest iværksætte foranstaltninger til genoprettelse af en lovlig og forsvarlig forvaltning. Det samme gælder, hvis ministeren på anden måde bliver gjort bekendt med de nævnte forhold.

§ 52. Undervisningsministeren kan over for institutioner, der ikke følger bestemmelserne i denne lov eller regler fastsat i medfør heraf, regler eller aftaler om løn- og ansættelsesvilkår, jf. § 40, indsatsaftaler, jf. § 53, eller ministerens påbud, jf. § 50, stk. 2, tilbageholde tilskud, lade tilskud bortfalde helt eller delvis eller kræve tilskud tilbagebetalt helt eller delvis. Det samme gælder for institutioner, der ikke følger bestemmelserne i lov om de gymnasiale uddannelser, avu-loven eller lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne samt regler fastsat i medfør af disse love eller undervisningsministerens påbud efter § 70, stk. 2, i lov om de gymnasiale uddannelser. ... Undervisningsministeren kan desuden kræve tilskud tilbagebetalt, hvis grundlaget for tilskudsberegningen eller tilskudsberegningen i øvrigt har været fejlagtig. *Stk. 2.* For meget udbetalt tilskud kan modregnes i kommende tilskudsudbetalinger.

§ 57 a. Har undervisningsministeren bemyndiget en styrelse under Undervisningsministeriet til at udøve de beføjelser, der i denne lov er tillagt ministeren, kan ministeren fastsætte regler om fremgangsmåden ved og adgangen til at klage over afgørelser, der er truffet i henhold til bemyndigelsen, herunder om, at afgørelsen ikke kan indbringes for ministeren.”

3.5. Lov om de gymnasiale uddannelser

Lærere, der underviser i henhold til lov nr. 1716 af 27. december 2016 om de gymnasiale uddannelser, skal efter lovens §§ 55-57 have undervisningskompetence i form af faglig kompetence og i form af pædagogisk kompetence i et eller flere fag i de gymnasiale uddannelser.

Faglig kompetence er efter lovens § 56, er betinget af en kandidateksamen bestået ved et universitet i et eller flere fag i de gymnasiale uddannelser m.v. En lærer opnår efter lovens § 57 pædagogisk kompetence ved at gennemføre pædagogikum, jf. lov om pædagogikum i de gymnasiale uddannelser.

Før lovens ikrafttræden den 1. januar 2017 gjaldt efter den da gældende lovgivning samme krav til lærernes undervisningskompetence.

3.6. Lov om statens byggevirkksomhed m.v. (Lovbekendtgørelse nr. 1712 af 16. december 2010) og cirkulære nr. 9065 af 17. februar 2004 om kunstnerisk udsmykning af statsligt byggeri m.v.

Lov om statens byggevirkksomhed m.v. indeholder blandt andet følgende bestemmelser:

”§ 2. Økonomi- og erhvervsministeren kan fastsætte regler for tilrettelæggelse og gennemførelse af statens byggevirkksomhed. Dette gælder tillige for opførelse og om- og tilbygning af bygninger til brug for staten og anlæg knyttet dertil.

...

§ 8. Boligministeren kan bestemme, at regler, som udfærdiges i medfør af denne lov, skal være gældende for bygninger og dertil knyttede anlæg, der helt eller delvis finansieres ved lån eller tilskud fra staten. Det samme gælder bygninger til brug for institutioner, hvis drift helt eller delvis betales af staten.”

I medfør af de oven for citerede bestemmelser i lov om statens byggevirkksomhed er udstedt cirkulære nr. 9067 af 17. februar 2004 om kunstnerisk udsmykning af statsligt byggeri m.v.

I cirkulæret er fastsat blandt andet følgende:

”§ 1. ... Efter cirkulæret skal der inden for byggebevillingen i forbindelse med statsligt byggeri afsættes et beløb til kunstnerisk udsmykning.

...

Stk. 3. Bestemmelsen i stk. 1 gælder ikke alene for nybyggeri, men også ved ombygning og tilbygning.

...

Stk. 6. Bestemmelsen i stk. 1 gælder endvidere for byggeri til brug for institutioner, der modtager driftstilskud fra staten, når tilskuddet udgør mindst 50 %.

...

§ 2. Beløbet til kunstnerisk udsmykning skal svare til 1,5 % af håndværkerudgifterne ekskl. moms, således som disse er opgjort i det styrende budget senest på tidspunktet for projektforslag. ...”

3.7. Bekendtgørelse om revision og tilskudskontrol m.m. ved institutioner for erhvervsrettet uddannelse, almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Der er med hjemmel i bl.a. den oven for citerede bestemmelse i § 42, stk. 5 i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. fastsat nærmere regler om revision ved bl.a. VUC'er.

Reglerne er senest fastsat i bekendtgørelse nr. 956 af 6. juli 2017, som bl.a. indeholder følgende bestemmelser:

”§ 3. Revisionen foretages i overensstemmelse med god offentlig revisionskik, således som dette begreb er fastlagt i § 3 i lov om revisionen af statens regnskaber m.m. og nærmere præciseret i denne bekendtgørelse i stk. 2-5, §§ 4-8 og ifølge Standarder for Offentlig Revision (SOR).

Stk. 2. Revisionen omfatter:

- 1) institutionens årsregnskab,
- 2) kontrol med institutionens tilskudsgrundlag, og
- 3) attestation af indberetninger, hvor Styrelsen for Undervisning og Kvalitet kræver særskilt revisorerklæring.

Stk. 3. Institutionsrevisor efterprøver:

- 1) om årsregnskabet er rigtigt, dvs. om årsregnskabet er aflagt i overensstemmelse med lov om statens regnskab m.v. med tilhørende bekendtgørelser samt Finansministeriets Økonomisk Administrative Vejledninger (ØAV), og ikke indeholder væsentlige fejl og mangler, og
- 2) om de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med vilkår for de givne tilskud, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Stk. 4. Forvaltningsrevisionen indgår som en integreret del af revisionen. Ved forvaltningsrevisionen undersøges det, om der er taget skyldige økonomiske hensyn ved institutionens forvaltning. ...

Stk. 5. Institutionsrevisor afgiver en udtalelse om, hvorvidt oplysningerne i ledelsesberetningen og i målrapporteringen er i overensstemmelse med årsregnskabet.

§ 4. Institutionsrevisor planlægger revisionen med udgangspunkt i en vurdering af væsentlighed og risiko. Væsentlige og risikofyldte områder revideres hvert år. De enkelte revisionshandlinger indenfor områderne udføres over en årrække og ikke nødvendigvis hvert år.

Stk. 2. Revisionens omfang afhænger af institutionens administrative struktur og forretningsgange, herunder den interne kontrol og andre forhold af betydning for regnskabsaflæggelsen.

§ 5. Revisor foretager revision i årets løb og foretager revision af årsrapporten. Som led i revisionen undersøger institutionsrevisor de eksisterende forretningsgange, herunder forretningsgangene vedrørende registrering af tilskudsudløsende faktorer, for at påse, at den interne kontrol er betryggende. Institutionsrevisor udfører systemrevision og i nødvendigt omfang substansrevision. Revisionen og kontrol af tilskudsgrundlag udføres som udgangspunkt ved stikprøvevise undersøgelser. Uanmeldt kasse- og beholdningseftersyn kan indgå i revisionen.

§ 6. Institutionen skal give institutionsrevisor de oplysninger, som må anses at have betydning for bedømmelsen af institutionens årsregnskab og for institutionsrevisors vurdering af forvaltningen, herunder mål og opnåede resultater. Institutionen skal give institutionsrevisor adgang til at foretage de undersøgelser, som institutionsrevisor finder nødvendige, og skal sørge for, at institutionsrevisor får de oplysninger og den bistand, som institutionsrevisor anser for nødvendig for udførelsen af sit hverv.

§ 7. Bliver institutionsrevisor opmærksom på lovovertrædelser eller tilsidesættelser af forskrifter af væsentlig betydning i forbindelse med midlernes forvaltning, skal institutionsrevisor give institutionens bestyrelse meddelelse derom, og påse, at bestyrelsen inden tre uger giver Styrelsen for Kvalitet og Undervisning og Rigsrevisionen meddelelse herom. I modsat fald er det institutionsrevisors pligt at orientere Styrelsen for Kvalitet og Undervisning og Rigsrevisionen. Institutionsrevisors bemærkninger sendes sammen med meddelelsen.

Stk. 2. Hvis institutionsrevisor under sin revision eller på anden måde bliver opmærksom på, at fortsættelse af driften er usikker af økonomiske eller andre årsager, finder stk. 1 anvendelse.

§ 8. Institutionsrevisor skal afgive en revisorerklæring på det reviderede årsregnskab, hvoraf det skal fremgå, at regnskabet er revideret i overensstemmelse med reglerne i denne bekendtgørelse. Forbehold, fremhævelser om henholdsvis revision og regnskab, usikkerhed om fremtidig drift og andre rapporteringsforpligtelser skal fremgå af erklæringen. Institutionsrevisor skal afgive en udtalelse om ledelsesberetningen og målrappor- teringen. Institutionsrevisor skal anvende det gældende erklæringsparadigme, der findes på Rigsrevisionens hjemmeside på adressen: www.rigsrevisionen.dk.

Stk. 2. Institutionsrevisor skal føre en revisionsprotokol.

Stk. 3. I revisionsprotokollen skal institutionsrevisor redegøre for arten og omfanget af de udførte revisionsarbejder og konklusionen herpå. Institutionsrevisor skal som minimum oplyse om følgende, når der er udført revision:

- 1) Væsentlige spørgsmål vedrørende revisionen, herunder især væsentlig usikkerhed, fejl eller mangler vedrørende institutionens bogholderi, regnskabsvæsen eller interne kontrol.
- 2) Den udførte forvaltningsrevision. Institutionsrevisor skal navnlig oplyse om revisors undersøgelser, vurderinger og konklusioner vedrørende emnerne i henhold til Standard for Offentlig Revision nr. 6 – Juridisk-kritiske revisioner i forbindelse med opgaver med revision af et regnskab og Standard for Offentlig Revision nr. 7 - Forvaltningsrevisioner i forbindelse med opgaver med revision af et regnskab samt om dispositioner uden for institutionens formål.
- 3) Andre ydelser end revision, der er leveret til den reviderede institution af revisionsvirksomheden.

Stk. 4. Institutionsrevisor skal afgive et revisionsprotokollat i tilknytning til revisionen af årsregnskabet, der blandt andet skal indeholde rapportering om de områder, hvor Styrelsen for Undervisning og Kvalitet stiller krav om standardoverskrifter, jf. ”Paradigme for rapportering om revisionsområder med standardoverskrifter i revisionsprotokollatet”. Paradigmet findes på hjemmesiden for Styrelsen for Undervisning og Kvalitet på adressen: www.stukuvn.dk. Revisionsprotokollatet skal underskrives af alle stemmeberettigede medlemmer af bestyrelsen.

Stk. 5. Det skal i revisionsprotokollatet til årsregnskabet oplyses:

- 1) hvorvidt institutionsrevisor opfylder lovgivningens krav til revisors uafhængighed,
- 2) hvorvidt institutionsrevisor under revisionen har modtaget alle de oplysninger, der er anmodet om,
- 3) hvorvidt revisionen har givet anledning til bemærkninger med hensyn til, om tilskud er anvendt i overensstemmelse med de givne vilkår, og
- 4) hvorvidt revisionen har givet anledning til bemærkninger med hensyn til, om tilskudsgrundlag er opgjort i overensstemmelse med gældende regler.

Stk. 6. Institutionsrevisor skal udfylde en revisortjekliste i forbindelse med revisionen af årsregnskabet, der er udarbejdet af Styrelsen for Undervisning og Kvalitet. Revisortjeklisten findes på hjemmesiden på adressen: www.stukuvn.dk. Tjeklisten er en del af revisionsprotokollatet til årsregnskabet. Revisionsprotokollatets sider skal nummereres fortløbende.

Stk. 7. Institutionsrevisors bemærkninger i revisionsprotokollatet kan ikke erstattes af andre meddelelser.”

Af bilag 1 til bekendtgørelsen fremgår det, at institutionsrevisor kontrollerer, at institutionens dispositioner på løn- og ansættelsesområdet sker i overensstemmelse med de love, overenskomster, aftaler m.m., der gælder for institutionens personale, jf. finansministerens fastsatte eller aftalte bestemmelser om løn- og ansættelsesvilkår.

Endvidere fremgår det, at institutionsrevisor skal gennemgå institutionens forretningsgange på løn- og ansættelsesområdet, og institutionsrevisor skal påse ved revision af enkeltsager, at der foreligger ansættelsesbreve i overensstemmelse med gældende regler og aftaler, og at der på personalesagerne er den fornødne dokumentation.

3.8. Bekendtgørelse nr. 750 af 29. juni 2012 om standardvedtægter for institutioner for almen- og gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse

Bekendtgørelse nr. 750 af 29. juni 2012 om standardvedtægter for institutioner for almen- og gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse indeholder i § 13, stk. 2 følgende bestemmelse om bestyrelsesmedlemmers rejseudgifter og øvrige udgifter i forbindelse med hvervet:

”Bestyrelsesmedlemmernes rejseudgifter og øvrige udgifter i forbindelse med hvervet afholdes af institutionen efter reglerne om godtgørelse af udgifter efter Finansministeriets cirkulære om tjenesterejseaftalen og cirkulære om satsreguleringer for 2010, 2012 og 2014.”

Med hensyn til indholdet af det nævnte cirkulære henvises til afsnit 3.11. nedenfor.

3.9. AGV-instruks

Det fremgår af gældende instruks for tilskud til institutioner for almen- og gymnasiale uddannelser og almen, jf. afsnit 8.2. om generelle regler for aktivitetsopgørelse, at aktivitet opgøres i antal årselever, der beregnes om produktet af antal aktive elever på tæledagen og tælleperiodens varighed/1 årselev. Tælleperiodens varighed og tæledag fremgår af uddannelsesmodellen for den enkelte uddannelse. Antallet af elever, som er aktive på tæledagen, opgøres af institutionen efter retningslinjer beskrevet i AGV-instruksen.

3.10. Cirkulære om aftale om senior- og fratrædelsesordninger

Bestemmelser om fratrædelsesaftaler fremgår af cirkulære om aftale om senior- og fratrædelsesordninger (Perst. nr. 043-11), som fastsætter, at aftalens kap. 3 (fratrædelsesordninger) kan anvendes i de situationer, hvor ansættelsesmyndigheden vurderer, at personalereduktioner er eller forudses at blive nødvendige, jf. § 12, stk. 3, og en medarbejder i en sådan situation selv vælger at søge sig afskediget.

Fratrædelsesordninger kan således kun anvendes i de situationer, hvor det vil være hensigtsmæssigt at fremme den frivillige fratræden.

3.11. Cirkulære om tjenesterejser og cirkulærer om satsreguleringer for 2010, 2012 og 2014

Finansministeriet har i 2000 indgået en tjenesterejseaftale med centralorganisationerne, og aftalen omfatter alle offentligt ansatte, jf. aftalens § 1.

Det fremgår af Finansministeriets cirkulære om denne aftale og de årlige cirkulærer om regulering af satserne i aftalen, at der for 2010, 2012 og 2014 kunne anvendes henholdsvis 1.760 kr., 1.390 kr. og 1.325 kr. pr. dag til hotel og forplejning på destinationer i Tyskland og Østrig.

Disse satser er bindende for bl.a. VUC Syd, jf. den oven for citerede bestemmelse i § 40 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

4. Styrelsens vurdering af de faktiske forhold

Styrelsens vurdering af sagens faktiske forhold fremgår af gennemgangen nedenfor. Kronologien i afsnit 4 følger samme opbygning som oven for i afsnit 2.

4.1. Tilskudsadministration

A. Opgørelse af studieaktivitet

Det er styrelsens vurdering, at VUC Syds tjekliste om tilskudsadministration på nogle væsentlige punkter er uklar. Dette gælder særligt i forhold til optagelseskrav og studieaktivitet på tæledagen for kursisterne.

Det fremgår således ikke af VUC Syds tjekliste, hvordan man i praksis vurderer de formelle optagelseskrav til uddannelserne og sikrer sig, at optagelseskravene overholdes i forhold til de enkelte elever.

Det fremgår heller ikke af VUC Syds tjekliste, hvordan det på tæledagen sikres, at der eksempelvis i forhold til hf-enkeltfag tælles, efter 20 pct. af undervisningen er gennemført, og for avu-undervisning, efter 40 pct. af undervisningen er gennemført.

Disse uklarheder i instruksens indebærer, at institutionens vurderinger af elevernes studieaktivitet kan være forkerte, hvilket kan resultere i forkert og uberettiget udbetaling af taxametertilskud, ligesom det medfører, at institutionen ikke kan kontrollere og dokumentere, at den foretager og har foretaget korrekt indberetning af omfanget af den aktivitet, som styrelsen skal yde tilskud for.

Dette er derfor et forhold, hvor institutionen i alvorlig grad ikke overholder den lovgivning, som gælder for institutionens tilskudsadministration.

B. Kontrol af statstilskud

Det er ikke i VUC Syds regnskabsinstruks for perioden 2013-2017 fastsat, hvordan vicedirektørens godkendelse og kontrol af modtagne statstilskud foregår.

Dette er en alvorlig fejl i institutionens tilskudsadministration og er i sig selv en overtrædelse af lovgivningen på dette område.

C. Samarbejdsaftale med HF & VUC Fyn

Taxametertilskud til fjerundervisning ydes med udgangspunkt i den enkelte institutions antal årselever og udbetales direkte til en såkaldt låst specifik konto for den pågældende institution. Der henvises herved til de oven for citerede bestemmelser i § 30 i lov om institutioner for almen-gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., navnlig at det efter bestemmelsen alene er institutionens egne årselever, som institutionen kan få tilskud for.

Det er således ikke lovligt, at VUC Syd på vegne af en anden institution har indberettet fjernundervisningsaktivitet som sin egen aktivitet, modtaget statstilskud herfor. Dette gælder uanset, at VUC Syd efterfølgende har afregnet i alt 248 mio. kr. for aktiviteten på baggrund af en aftale indgået med den anden institution.

Det er et grundlæggende princip i lovgivningen, som de oven for nævnte bestemmelser er udtryk for, at det kun er den institution, som er udbudsgodkendt, og har ansvaret for undervisningens gennemførelse og kvalitet, som lovligt kan indberette sin tilskudsberettiget aktivitet og modtage taxametertilskuddet herfor.

Der er derfor på dette punkt i sig selv tale om et yderst alvorligt brud for de ovennævnte bestemmelser i § 30 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

4.2. Faglig og pædagogisk kompetence

A. Undervisningskompetence

Styrelsen vurderer på det foreliggende grundlag, at der blandt hf-lærerne er flere og væsentlige mangler i forhold til at opfylde gældende bestemmelser vedrørende faglig og pædagogiske kompetence, jf. kapitel 7 i lov om gymnasiale uddannelser og retningslinjer for universitetsuddannelser rettet mod undervisning i de gymnasiale uddannelser (faglige mindstekrav), samt kravene vedrørende pædagogikum, jf. § 3 i pædagogikumbe-kendtgørelsen.

Institutionen har herved i alvorlig grad ikke overholdt disse vigtige bestemmelser, som har til formål at sikre, at den undervisning, som institutionen er godkendt til og har ansvaret for, kan og faktisk gives i overensstemmelse med de krav til undervisningens kvalitet, faglighed og pædagogik. Dette er tilmed en situation, som ikke er bragt til ophør.

4.3. Løn- og ansættelsesforhold

Som en del af den offentlige forvaltning skal institutionen overholde forvaltningsloven, herunder de oven for citerede bestemmelser i loven om habilitet. Dette gælder også i forbindelse med ansættelse af medarbejdere.

Styrelsens undersøgelser har afdækket, at institutionen i de tre tilfælde, hvor et familiemedlem til bestyrelsesformanden, direktøren eller en vicedirektør er blevet ansat i et job på institutionen, har gennemført ansættelsesprocedurer, uden at habilitetsreglerne fuldt ud overholdt. Dette er tilfældet i forhold til forvaltningslovens § 3, stk. 1, nr. 2 og 5.

Dette gælder også i de tilfælde, hvor en leder i institutionen har deltaget i behandlingen af en ansættelsessag, hvor en overordnet leder eller bestyrelsesformanden er inhabil efter forvaltningslovens § 3, stk. 1, nr. 2, eller hvor den inhabile leder (kun) har deltaget i ansættelsessamtaler med andre ansøgere til et job, som et familiemedlem til den pågældende leder også er ansøger til. I det tilfælde, hvor bestyrelsesformanden var inhabil, skulle formanden have sikret sig, at bestyrelsen blive gjort opmærksom på hans inhabilitet, så bestyrelsen kunne have truffet beslutning om, at et andet medlem af bestyrelsen, f.eks. næstformanden, skulle varetage formandens funktion i relation til denne sag – uanset at sagen ikke kunne forventes at skulle forelægges for bestyrelsen.

Institutionen har herved truffet afgørelse om ansættelse af de tre personer på en måde, som er egnet til at vække tvivl om, hvorvidt de ledere og medarbejdere i institutionen, som har deltaget i behandlingen af disse ansættelsessager, har været uvildige og upartiske.

Styrelsen har efter sagens oplysninger ikke grundlag for at antage, at dette ikke har været tilfældet i de konkrete situationer.

D. Direktørens resultatkontrakt

Styrelsen har ikke grundlag for at anfægte bestyrelsens vurdering af medarbejdertilfredshedsundersøgelsen i forhold til målopfyldelsen af direktørens resultatkontrakt for 2015.

Det er styrelsens vurdering, at der på det foreliggende grundlag ikke er anledning til at foretage yderlige, men skal dog over for VUC Syd præcisere, at det er bestyrelsens ansvar at sikre overholdelsen af ministeriets

bemyndigelse af 27. juni 2013 til at indgå resultatkontrakter, herunder særligt i forhold til bestyrelsens vurdering af målopfyldelsen.

E. Løn og tillæg i henhold til GL-overenskomsten

Styrelsen konstaterer, jf. sagens omstændigheder, at lønaftalerne med cand.scient.-underviserne (fysik, kemi, biologi m.m.) ikke indeholder det overenskomstbestemt tillæg, jf. § 8 i GL-overenskomsten.

VUC bedes gennemgå alle lønaftalerne med cand.scient.-undervisere (fysik, kemi, biologi m.m.) med henblik på at vurdere om overenskomstbestemte tillæg, jf. § 8 i GL-overenskomsten, udbetales korrekt, og orientere Styrelsen om resultatet af gennemgangen.

F. Fratrædelsesaftaler

Det er styrelsens vurdering, at VUC Syd i strid med cirkulære om aftale om senior- og fratrædelsesordninger, som institutionen efter § .. i lov om institutioner for almen- og almen voksenuddannelse m.v. er forpligtet til at overholde, har indgået fratrædelsesaftaler med en ansat, der selv vælger at fratræde i tilfælde, hvor personalereduktioner ikke var eller måtte forudses at blive nødvendige, har honoreret flere ansatte med resultatløn for en periode, hvor pågældende var fritstillet, i fem tilfælde har udbetalt fratrædelsesgodtgørelser ud over det tilladte.

Institutionen har herudover tre gange har anvendt en loyalitetsklausul, der begrænser de pågældendes yringsfrihed efter Grundlovens § 77, og som institutionen som en del af den offentlige forvaltning ikke lovligt kan indgå aftale om.

4.4 Forvaltning af udgifter og sparsommelighed

A. Forretningsorden

Styrelsen kan på baggrund af en gennemgang af referater fra bestyrelsesmøder konstatere, at skolens direktør ikke - som foreskrevet i forretningsordenen for VUC Syd – kvartalsvist har fremlagt rapporter om likviditets- og budgetopfølgning og den økonomiske udvikling for VUC Syd til bestyrelsen.

B. Regnskabsinstruks 2013

Der henvises til afsnit C.

C. Regnskabsinstruks 2017

Styrelsen finder, at det af regnskabsinstruksen skal fremgå, hvilke beløbsgrænser de dispositionsberettigede kan disponere inden for, såvel som hvilke personer, der kan godkende bilag. Endelig skal regnskabsinstruksen løbende holdes ajour.

Endvidere henvises til afsnit om 4.5. om revision.

D. Fejlkonteringer i forbindelse med håndtering af fakturaer

Styrelsen har noteret sig, at VUC Syd ifølge de foreliggende oplysninger har taget Rigsrevisionens bemærkninger til efterretning og iværksat initiativer, der skal forbygge fejlkonteringer m.v.

I øvrigt henvises til afsnit 4.5 om revision.

E. Leasingaftaler

På baggrund af styrelsens gennemgang af BMW-leasingaftalerne er det styrelsens vurdering, at VUC Syd ikke opnår en reel besparelse sammenlignet med en løsning baseret på udbetaling af statens lave sats for kørsel i egen bil eller valg af en mindre bekostelig leasingaftale.

Styrelsen finder derfor, at VUC Syd ud fra en økonomisk betragtning unødigt påføres ekstraomkostninger, alene ud fra et ønske om en grønnere profil samt markedsføring af VUC Syd. Disse hensyn kunne og burde efter styrelsens opfattelse have været varetaget på en billigere måde. Med hensyn til institutionens ønske om at varetage et markedsføringshensyn ved indgåelse af disse leasingaftaler er det styrelsens opfattelse, at dette hensyn ikke er varetaget på en hensigtsmæssig måde ved at vælge at lease biler, som så klart for omverden fremstår som luksusbiler. Institutionen vil efter styrelsens opfattelse herved (utilsigtet) kunne have bidraget til at give lokalområdet indtryk af en institution, som ikke anvender sine statstilskud på sin kerneopgave, og som ikke udviser sparsommelighed i forvaltningen af sine midler.

F. Sponsorater

Der er ikke noget til hinder for, at en bestyrelse beslutter at delegerer beslutningskompetencen til at indgå sponsoraftaler til direktøren på institutionen.

Det er imidlertid en forudsætning, at ledelsen og/eller bestyrelsen i et tilstrækkeligt omfang sikrer sig, at aftalerne bliver indgået som forventet i henhold til det mandat, der er givet af bestyrelsen, men også sikrer, at der ikke opstår evt. habilitetsproblemer i forbindelse med de sponsorater, der bliver indgået.

Eksempelvis skal bestyrelsen være ekstra påpasselig, når der indgås sponsorat med Haderslev Golfklub, som direktøren samtidig har haft et mangeårigt medlemskab af.

I relation til nogle af sponsoraftalerne indgår modydelse. Styrelsen anbefaler, at der ikke indgår tillægs- eller modydelse i de aftaler, VUC Syd indgår. Dette skal bl.a. også ses i lyset af, at Rigsrevisionen i flere omgange har kritiseret selvejende uddannelsesinstitutioners brug af sponsorater,

der indeholder elementer af modydelse, hvilket også har fået styrelsen til at udsende en vejledning herom.

Der er efter styrelsen vurdering ikke udvist sparsommelighed, når VUC Syd byder på golf og traktement, som det var tilfældet med ”Company Day”.

Efter styrelsens vurdering er den markedsføringsmæssige værdi af deltagelse i fx golf ”Pro-AM Turneringer” med professionelle spillere yderst tvivlsom. Endvidere er det en skærpene omstændighed, at disse arrangementer alene kommer direktøren, som har indgået sponsoraftalen, og enkelte andre ansatte fra VUC Syd til gode.

G. Udbud og byggeri

Det er styrelsens vurdering, at direktøren skulle have orienteret bestyrelsesformanden om de fælles forretningsinteresser med firmaet Bo Michelsen A/S, så bestyrelsen på et oplyst grundlag kunne have taget de fornødne forholdsregler i tide og mindsket evt. risiko for beslutninger til ugunst for VUC Syd.

Den øvrige del af direktionen skulle ligeledes have sikret sig, at bestyrelsen fik kendskab til de pågældende forhold, når direktøren af egen kraft ikke (rettidigt) orienterede bestyrelsen herom.

Styrelsen kan ikke på det foreliggende grundlag vurdere, om VUC Syd som følge heraf har lidt et økonomisk tab i forbindelse med de indgåede kontrakter, men blot konstatere, at direktøren var inhabil, og at han og direktionen ikke rettidigt fik orienteret bestyrelsen om dette.

H. Medarbejder og pædagogiske dage afholdt i udlandet

VUC Syd har ikke udvist sparsommelighed ved tilrettelæggelsen af de tre arrangementer, der indgår i undersøgelsen og omfatter medarbejdere og pædagogiske dage afholdt i Wien, Hamborg og Berlin i 2010, 2012 og 2014. Pris pr. dag pr. medarbejder for arrangementerne lå betydeligt over det niveau, der almindeligvis kan anvendes i forbindelse med tjenesterejser.

Ved arrangementerne afholdt i Wien, Hamborg og Berlin var prisen som omtalt ovenfor pr. dag pr. medarbejder henholdsvis 2.800 kr., 3.500 kr. og 2.714 kr. Det fremgår af Finansministeriets cirkulære om tjenesterejser og cirkulære om satsreguleringer, at der for 2010, 2012 og 2014 - hvor de pædagogiske dage blev afholdt - kunne anvendes henholdsvis 1.760 kr., 1.390 kr. og 1.325 kr. pr. dag til hotel og forplejning på de pågældende destinationer.

Hertil kommer, at der i arrangementerne har været planlagt med ”tid på egen hånd” i et ikke ubetydeligt omfang. I Wien var hele lørdag og søn-

dag til kl. 11 programsat som egen tid. I Hamborg var søndag til kl. 14 afsat til egen tid, og i Berlin var lørdag til kl. 14 afsat til egen tid.

Endelig er der anvendt ikke ubetydelige beløb til ”fri bar” og underholdning i forbindelse med arrangementerne. Både ”fri bar”, underholdning hentet fra Danmark til destinationerne i udlandet og ”tid på egen hånd” i et ikke uvæsentligt omfang er både mangel på sparsommelighed og uden for det formål, som skolens midler kan anvendes til.

I. Studieture for bestyrelsen og direktionen

Der er ikke noget til hinder for, at VUC Syd prioriterer og med passende mellemrum gennemfører studieture med henblik på at opnå viden og øget kendskab til emner af relevans for VUC Syds virke.

Det er dog en forudsætning, at der i forbindelse med planlægningen af en studietur gøres nogle grundige overvejelser om formålet med turen, deltagerkreds, og hvor lang tid man skal være afsted på turen for at opnå det ønskede formål med turen.

I den sammenhæng er der grænser for, hvor tæt pakket programmet i praksis kan være, når der tages højde for rejsetid, evt. jetlag og andre praktiske forhold i forbindelse med tilrettelæggelsen.

Planlægningen af studieture skal som udgangspunkt ske, så hele dage uden program undgås, og der undersøges alternative muligheder, såfremt dette ikke er muligt. I sidste ende kan det være nødvendigt at opkræve en passende egenbetaling fra deltagerens side, såfremt det ikke er muligt at tilrettelægge turen med en passende balance mellem relevant programsat tid og ”egen tid”.

Bestyrelsesturen til Californien blev tilrettelagt med en hel dag til ”egen tid”. Det bør indgå i overvejelserne og planlægningen af en tur, at nedbringe ”egen tid” mest muligt eller alternativt opkræve en passende egenbetaling fra deltagerens side, såfremt dette ikke muligt.

Direktionsturen til Australien blev tilrettelagt med flere dage uden program, hvilket både er udtryk for manglende omhu i planlægningen, manglende sparsommelighed og i sidste ende kan karakteriseres som et ikke ubetydeligt og uberettiget (frynse)gode for deltagerne, hvilket styrelsen skal påtale skarpt..

J. Konference og netværksmøder i London

Styrelsen har ikke noget at bemærke til direktionens beslutning om og de angivne begrundelser for deltagelse i konference og netværksmøder i London.

K. Kunstnerisk udsmykning og opkøb af kunst

Styrelsen skal på det kraftigste påtale, at indkøb af kunst og kunstnerisk udsmykning - i det omfang det var tilfældet - var lagt i hænderne på en enkelt person. Dette gælder både beløbenes størrelse taget i betragtning, og den difference, der kan konstateres mellem budget og faktisk afholdte udgifter til formålet.

Dertil kommer, at den samlede budgetoverskridelse på 1,4 mio. kr. i perioden 2011-2017 på det oplyste grundlag, ikke har været drøftet eller taget op i forbindelse med budgetopfølgning eller lignende af hverken direktion eller bestyrelse.

L. Indretning af direktørens kontor

Indkøb af eksklusive møbler m.v. til direktørens kontor viser efter styrelsens vurdering, at VUC Syd ved sine dispositioner har udvist markant mangel på sparsommelighed. Endvidere er det en skærpene omstændighed, at de pågældende indkøb som udgangspunkt alene kommer direktøren og en meget snæver kreds af personer til gode.

Som sagen foreligger oplyst, finder styrelsen ikke at kunne lægge VUC Syd's oplysninger om, at direktørens kontor har været det mest benyttede mødelokale på VUC Syd, til grund. Dels kan VUC Syd ikke dokumentere ved mødekalender eller andet, der viser noget om lokalets faktiske anvendelse. Dels kan styrelsen på baggrund sit tilsynsbesøg i september 2017 konstatere, at kontoret ikke er indrettet til møder med mere end 5-8 personer.

M. Indkøb af Apple-armbåndsure

Styrelsen finder ikke umiddelbart belæg for, at Apple-armbåndsure til ledelsen for VUC Syd medvirker til en mere effektiv skoledrift, der står mål med udgifterne. Det er således tvivlsomt, at det skulle kunne fremme institutionens formål, at ledelsen udstyres med Apple-armbåndsure.

Styrelsen finder derfor ikke, at der er udvist sparsommelighed ved den pågældende disposition. Endvidere har styrelsen noteret, at der i en af fratrædelsessagerne, jf. afsnit om løn- og ansættelsesforhold, ikke som oplyst, har fulgt de retningslinjer, som gælder for køb og anvendelse af it-udstyr. Det blev mellem parterne aftalt, at den ansatte kunne beholde iPad Air GB, MacBook samt Apple-armbåndsuret som led i fratrædelsesaftalen.

4.5. Revision

Styrelsen har gennemgået afgivne revisionserklæringer og rapporteringen i revisionsprotokollater i perioden 2013 til 2016 fra VUC Syds statsautoriserede – Ernst & Young.

Formålet med gennemgangen har været at vurdere, om VUC Syds revisor i perioden har udført sin revision og har rapporteret om resultater-

ne af denne i overensstemmelse med kravene om god offentlig revisions-skik.

Formålet har desuden været at vurdere, om eventuelle tilsidesættelser af god offentlig revisions-skik efter styrelsens opfattelse har en sådan karakter, at disse bør indbringes for Revisornævnet til nærmere vurdering.

Styrelsen har afgrænset gennemgangen til følgende centrale revisionsområder:

- Statstilskud
- Forvaltningsrevision - herunder sparsommelighedsaspektet
- Forretningsgange og interne kontroller

Styrelsens vurdering af gennemgangen af de tre centrale revisionsområder er beskrevet i de efterfølgende afsnit.

Statstilskud

Styrelsen finder det uacceptabelt, at revisor i sin revisorerklæring på de kvartalsvise aktivitetsindberetninger og i revisionspåtegningen på årsregnskaberne i perioden 2013 til 2016 ikke har taget forbehold for VUC Syds indberetning af aktivitet vedrørende fjernundervisning, som er gennemført på HF & VUC Fyn. VUC Syd har således uden lovhjælp systematisk indberettet aktivitet og modtaget tilskud for aktivitet gennemført på HF & VUC Fyn, uden at revisor har gjort hverken VUC Syds bestyrelsen eller styrelsen opmærksom på dette regelbrud.

Forvaltningsrevision – herunder sparsommelighedsaspektet

Det fremgår af revisionsprotokollaterne for perioden 2013 til 2016, at VUC Syds anlægsaktiver efter revisors vurdering udgør en væsentlig og risikofyldt post i regnskabet.

Når revisor angiver anlægsaktiverne som et væsentligt og risikofyldt revisionsområde, er det styrelsens forventning, at revisor foretager revision af området i overensstemmelse med god offentlig revisions-skik. Det indebærer bl.a., at revisor reviderer tilgange, afgang og afskrivninger samt foretager tilstedeværelseskontrol.

Styrelsen er herudover uforstående overfor, at revisor på intet tidspunkt i perioden har bemærket, at direktørens kontor var indrettet og udsmykket med dyrt inventar og værdifuld kunst.

Rigsrevisionen gennemgik i efteråret 2015 VUC Syds regnskabsinstruks inklusive bilag indenfor følgende områder: Kørselsbemyndigelse, repræsentationsomkostninger, personalegoder, sponsorater, samt budget- og godkendelsesprocedurer. I den forbindelse afgav Rigsrevisionen en række kritiske bemærkninger i forhold til forvaltningen af disse områder.

Styrelsen kan konstatere, at revisor i revisionsprotokollatet for 2015 kortfattet anfører, at der har været fokus på disse områder, men at det ikke gav revisor anledning til yderligere bemærkninger eller anbefalinger. Revisor anfører ikke, hvad dette fokus nærmere består i, hvilket styrelsen finder utilfredsstillende, når der henses til Rigsrevisionens alvorlige kritik.

Forretningsgange og interne kontroller

Styrelsen har konstateret, at revisor fra regnskabsåret 2013 til 2016 har anført i revisionsprotokollatet, at VUC Syds direktør har haft alene fuldmagt og ubegrænset adgang til skolens bankkonti og værdipapirbeholdning. Revisor anfører endvidere, at bestyrelsen har været bekendt med dette forhold. På trods af den manglende funktionsadskillelse har revisor i revisortjeklisten for regnskabsårene 2013 til 2016 ikke haft anmærkninger i forhold til den manglende funktionsadskillelse, hvilket styrelsen finder uacceptabelt.

Når en direktør har alenefuldmagt til skolens likvide beholdninger og værdipapirbeholdning, er det styrelsens vurdering, at risikoen for besvigelser eller uforsvarlig udgiftsforvaltning øges markant. Det er derfor Styrelsens vurdering, at revisor ifølge god offentlig revisionsetik burde have udvidet sin revision i forhold til væsentlighed og risiko, når revisor er bevidst om manglende funktionsadskillelse. Det fremgår ikke af revisors protokollater for perioden, at dette har været tilfældet.

Styrelsens vurdering skal også ses i lyset af, at VUC Syd i perioden 2013 til 2016 har haft betydelig likviditet til rådighed (mellem 65-90 mio. kr.), og at VUC Syds direktør haft bemyndigelse til ubegrænset at indkøbe kunst m.v. og godkende egne bilag.

På baggrund af oplysningerne i sagen er det styrelsens vurdering, at revisor ikke i tilstrækkelig grad har levet op til de krav, som almindeligvis stilles til revisorer for selvejende uddannelsesinstitutioner.

Styrelsens undersøgelse har vist, at VUC Syd ikke har taget skyldige økonomiske hensyn ved institutionsforvaltningen og ikke har udvist sparsommelighed ved sine dispositioner. Det gælder eksempelvis i forhold til pædagogiske dage afholdt i udlandet, studieture, sponsoraftaler, indretning af direktørkontor, indkøb af Apple-armbåndsure og valg af biler i forbindelse med leasing-aftaler.

Endvidere kan der henvises til væsentlige fejl og mangler i forhold til løn- og ansættelsesforhold samt faglig og pædagogisk kompetence, som revisor heller ikke har haft bemærkninger til.

VUC Syd pålægges senest tre uger efter denne afgørelse at anmode den nuværende revisor om inden for en frist på højst fire uger at sende bestyrelsen en redegørelse, der kan indgå i en vurdering af om, revisors opgavevaretagelse for institutionen skal indbringes for Revisornævnet. Besty-

relsen skal senest fire uger herefter sende revisors redegørelse til styrelsen sammen med oplysning om, hvorvidt bestyrelsen finder grundlag for at indbringe sagen for Revisornævnet.

5. Begrundelse for påtænkt afgørelse

Ud fra en samlet vurdering af samtlige ovennævnte forhold, er det styrelsens opfattelse, at VUC Syd i forhold til væsentlige punkter og i alvorlig grad har overtrådt den lovgivning, som gælder for VUC Syd

Det indgår i vurderingen, at VUC Syds procedurer for opgørelse af studieaktivitet og optag af elever ikke er tilstrækkelig præcis, og at VUC Syd på vegne af en anden institution har indberettet fjernundervisningsaktivitet, modtaget statstilskud og efterfølgende afregnet for aktiviteten med den pågældende institution, selv om der ikke er hjemmel til at indgå sådanne aftaler. Dette er i strid med § 30 i lov om institutioner for almen-gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det indgår også i vurderingen, at VUC Syd ikke har tilrettelagt sin administration og forvaltning af udgifter m.v. på en måde, der sikrer et betryggende kontrolmiljø, korrekt kontering og løbende opfølgning fra bestyrelsen og revisors side.

Det indgår også i vurderingen, at VUC Syd har udvist mangel på sparsommelighed i udpræget grad, og ikke taget hånd om habilitetsproblemer i forbindelse med udbud og byggeri såvel som ved dispositioner foretaget af enkeltpersoner i forbindelse med indgåelse af sponsorater og kunstnerisk udsmykning og opkøb af kunst.

VUC Syd har således ikke taget skyldige økonomiske hensyn, og har udvist manglende sparsommelighed i forbindelse med sin forvaltning af udgifter. De ovennævnte forhold kan danne grundlag for et tilbagebetalingskrav efter § 52, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Ydermere er det – på det foreliggende grundlag - styrelsens vurdering, at faglig og pædagogisk kompetence såvel som løn og ansættelsesforhold for et større antal undervisere ikke fuldt ud opfylder gældende regler.

Revisionen skal foretages i overensstemmelse med god offentlig revisions-skik, jf. revisionsbekendtgørelsens § 3. Efter styrelsens vurdering har dette ikke været tilfældet, jf. afsnit 4.5, og § 43 i revisionsbekendtgørelsen kan dermed danne grundlag for at pålægge bestyrelsen at udpege en anden revisor.

Med venlig hilsen

Martin Larsen
Vicedirektør